

OKABİS DANIŞMA KURULU ANKARA ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı

2014

Amaç: Bu seneki OKABİS etkinliklerimizden biri, Türkiye’de inovasyon konusunda önde gelen kuruluşların ziyaret edilmesi olarak düşünülmüştür. Bu kapsamda, 1 günlük bir Ankara ziyareti planlanmış olup 21 Ağustos 2014 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Çıktı: OKABİS Danışma Kurulu üyelerinin çalışma ziyareti sırasında edindiği fikirler ve yapılabilecek inovasyon faaliyetleri hakkında bir raporun oluşturulması planlanmaktadır. Kurul üyelerinin bu raporu Eylül ayında Samsun’da gerçekleştirilecek olan 2014 yılı 3.Kalkınma Kurulu’nda sunması beklenmektedir. Bu ziyaret sonrası önerilen fikirler olduğu takdirde 2015 Yılında eyleme dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

PROGRAM

21 Ağustos Perşembe

10.00 ODTÜ Teknokent ziyareti

14.30 PROTED Firma Ziyareti

KATILIMCILAR

İSİM	KURUM	GÖREV
CİHAN KOCAMAN	Samsun Valiliği AB ve Dış İlişkiler Koordinasyon Müdürlüğü	OKABİS Danışma Kurulu Üyesi
AV. SEVGİ ÇETİN	TÜKDK Samsun Şubesi	OKABİS Danışma Kurulu Üyesi / Kalkınma Kurulu Üyesi
BÜLENT SADAL	Amasya Valiliği Hukuk İşleri Şube Müdürlüğü	OKABİS Danışma Kurulu Üyesi
AHMET UĞURELLİ	Tokat Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Teknik Katılımcı
H.AKIN UĞURLU	OKA	PPKB Uzman
YAVUZ DEMİR	OKA	SYDO İl Koordinatörü
EMRE ARSLANBAY	OKA	SYDO Uzmanı
MESUT HAYIRLI	OKA	ÇYDO Uzmanı
MURAT ŞİMŞEK	OKA	AYDO Uzmanı

Ziyaretler kapsamında inovasyon konusundaki fikirler öne çıkarılmış olup, son bölümde ODTÜ Teknokent ve PROTED hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

ODTÜ TEKNOKENT Ziyareti

Heyetimize ODTÜ Teknokent Genel Müdür Yardımcısı Sayın Ufuk BATUM tarafından bir sunum gerçekleştirilmiş, ardından karşılıklı soru-cevap bölümüyle ziyaret sonlandırılmıştır.

- ✓ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Performans Endeksi sıralaması 2012 yılından itibaren düzenlenmektedir. 2012 ve 2013 yıllarında ODTÜ Teknokent 1. olmuştur. 2014 yılı sıralaması henüz açıklanmamıştır.
- ✓ Bünyelerindeki 300 şirketin %60'ı teknopark'ta kurulmuş olup 4750 civarındaki çalışanın 3500'ü Ar-ge personeli.
- ✓ Kurum, daha önce Çorum Teknokent GÜDÜMLÜ Projesi kapsamında Çorum'da incelemelerde bulunmuştur.
- ✓ Logolarında "futurmaker", "geleceği inşa eden" ibaresi bulunmaktadır.
- ✓ Araştırma ve geliştirmenin çok pahalı olduğundan bahsedilmiş, ayrıca bu alandaki başarının yüzdesinin düşük olmasından dolayı kurumların bu konuda sabır göstermesi gerektiği belirtilmiştir.
- ✓ Ülkenin refah seviyesinin artması için, üniversitedeki araştırmaların, sanayiye dönmesi gerektiği vurgulanmıştır.

- ✓ Literatürde 10-16 bin dolar arası satın alma gücü paritesine sahip olma ve 16 bin doları aşamama olarak adlandırılan “orta gelir tuzağı” ndan Türkiye’nin çıkabilmesi için katma değeri daha fazla olan ürünlerin ihracının gerekliliği belirtilmiştir.
- ✓ Teknokentin yalnızca hedefinin firmalara bina bulmak ve onlardan kira alınması olmadığı; Teknokent’teki firmalar başarılı ise kendilerinin başarılı olduğu vurgulanmıştır. 6 kişi bina yönetimi, izleme ve denetleme görevlerinde bulunurken diğer 40 kişi girişimcilik programları, üniversite-sanayi işbirliği, firmalararası işbirliği ve uluslar arası işbirlikleri ile ilgilenmektedir.
- ✓ Girişimcilik ve yenilik kültürü için “merak etme” ve “sorgulama” faktörlerinin önemli olduğu belirtilmiştir.

- ✓ Akıllardaki iş fikirlerinin doğrudan tatbik edilmeye çalışılmasının bir hata olduğu; asıl değerli olanın bu fikrin nasıl, kiminle, ne zaman, kime, hangi kaynakla uygulayacağını tarifleyen “iş modeli geliştirmek” olduğu vurgulanmıştır.
- ✓ Gençlerin ve girişimcilerin iş fikirlerini gizlerken, çok büyük hata yapıp, zaman kaybettiği, bu süreçte olabildiğince destek almalarının, iş fikrini beslemelerinin, pazardaki ihtiyaçlar ile girişimcinin şahsi ve erişebildiği yetkinlikler ile kaynaklar arasında hızlı ilişkiyi sağlayacak doğru iş modelini geliştirebilmelerinin önemli olduğu belirtilmiştir.
- ✓ İş modelinde “ne” (ürün) sorusundan çok “nasıl” (pazar) sorusuna odaklanılmalıdır.
- ✓ Teknoparkların başarılı olabilmesinde, yönetimdeki çalışanların özel sektör tecrübesinin olmasının önemi vurgulanmıştır.
- ✓ Girişimcilikte başarı ve başarısızlığın kardeş olduğu; başarılı girişimcilerin süreç içerisinde birçok şirket batırabildiğinin de unutulmamasının önemli olduğu belirtilmiştir.

- ✓ Kurumlara da mentorluk görevinde bulunulduğu; 10'ar günlük tecrübe paylaşımı programları uygulandığı vurgulanmıştır.
- ✓ Mucitlik ile girişimciliğin aynı kavramlar olmadığı; bu iki özelliğin bir araya getirilmesiyle başarılı şirketlerin ortaya çıktığı belirtilmiştir.
- ✓ ABD'nin Türkiye'den girişimcilikte daha başarılı olmasının nedenleri olarak yatırımcı bolluğu ve açık inovasyonun varlığı görülmektedir.

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

PROTED Ziyareti

PROTED firması ziyaretinin seçimi; Ankara Kalkınma Ajansı ile ortaklaşa olarak belirlenmesinin ardından netleşmiştir. Firma, Ankara Kalkınma Ajansı'nın çıktığı inovasyona yönelik KOBİ programlarında 2012 ve 2014 yıllarında olmak üzere iki kez hibe almaya hak kazanmıştır.

Heyetimizin ziyaretine bizzat firma sahibi İlhan ŞAHİN eşlik etmiştir. Firmanın üretim bölümlerini gezdirdikten sonra sunumu ile inovasyona yönelik faaliyetlerinden bahsetmiştir.

- ✓ 2012 Yılı "İhracatın Yıldızları" Kreatif ürün kategorisinde ödül kazanmıştır. Ürünleri: siyah ayak üretimi. Bu sayede Afrika ülkelerine önemli miktarda ihracat yapılmaktadır.
- ✓ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından açıklanan 1000 teknolojik firma listesinde yer almaktadır.
- ✓ Avrupa'nın en fazla açılma kabiliyeti olan (80 mm) mekanik eli üretilmektedir.
- ✓ Firma sahibi İlhan ŞAHİN, yıllarca akademisyenlik yaptığından ürettiği makineleri daha yakından tanımaktadır.
- ✓ Fason üretim değil, kendi markalarıyla üretim yapmaktadır.

- ✓ Hidrolikten kompozite; kompozitten mikro işlemciye geçiş yapılmıştır.
- ✓ Ankara Medikal Kümesi Yönetim Kurulu üyesi olarak yürütülen Ur-Ge projesine dahildir.
- ✓ İhracatları 2012’de %15 iken 2014’te %30’a çıkmıştır. Yaklaşık 40 ülkeye ihracat yapılmaktadır.
- ✓ Yurtdışı fuarlara katılmalarının nedeni olarak; yeni müşteri elde etmek ve daha önemlisi mevcut müşterilerine sürdürülebilirlik açısından güven vermek olarak açıklanmıştır.
- ✓ Arnavutluk, Malezya ve Pakistan gibi ülkelerin üniversitelerine protez konusunda eğitim verilmektedir.

EK BİLGİ

ODTÜ TEKNOKENT

ODTÜ Teknokent Türkiye'nin ilk teknoparkıdır. ODTÜ Teknokent'in kurulması ile ilgili çalışmalara 1980'li yılların sonunda başlanmıştır. 1992 yılında teknoloji geliştirmeye yönelik kuluçka merkezleri kurmak ana hedefi altında KOSGEB ile işbirliği içinde ODTÜ TEKMER hizmete açılmıştır. ODTÜ TEKMER'de elde edilen başarılı sonuçlara, ODTÜ'de bir bilim parkı (teknokent) kurulması çalışmalarını teşvik etmiştir. 2000 yılında ODTÜ Teknokent'in ilk binası hizmete açılmış, 2001 yılında ise Türkiye'deki teknokentler ile ilgili yasal çerçeveyi tanımlayan 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası yürürlüğe girmiştir. Bu yasayla girişimci firmalara sağlanan vergi muafiyetleri ve teşvikler, ODTÜ'nün sağladığı altyapı ve akademik bilgiyle birleşince ODTÜ Teknokent bir cazibe merkezi haline gelmiştir. Benzer şekilde TGB Yasası ve ilgili yönetmelik ile birlikte, ODTÜ-Teknokent'in gelişimi hızlanarak sürmüştür; Gümüş Bloklar, Silikon Blok, SATGEB binaları, Ostim Kuluçka Merkezi, Galyum Blok ve Titanyum Blok ile, ODTÜ Teknokent bugün yaklaşık 105.000 m2 kapalı alanla hizmet verir hale gelmiştir.

Teknoloji tabanlı girişimciliğin desteklenmesi kapsamında "Teknoloji Transfer Ofisi" ve "Projeler Ofisi"nin yanı sıra, kuluçka merkezleri ODTÜ KOSGEB TEKMER, ODTÜ-MEMs; ve Teknogirişimcilik Programı, ön kuluçka programları "Yeni Fikirler Yeni İşler Yarışması" ve "Animasyon Teknolojileri ve Oyun Geliştirme Merkezi - ATOM" ile teknoloji amaçlı girişimciliği desteklemek amacıyla bir finansal araç olarak geliştirilen "Teknokent Teknoloji Yatırımcıları Derneği" gibi çalışmalar da bulunmaktadır.

ODTÜ Teknokent bünyesinde kurulan "Teknoloji Transfer Ofisi" ile üniversitede üretilen akademik bilginin ticari değere dönüşmesi için patent alınmasından, şirket kurulmasına kadar hem finansal olarak hem de yönetsel olarak tüm süreci akademisyenler adına ODTÜ Teknokent yönetimi yürütmektedir. "Projeler Ofisi", Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı başta olmak üzere tüm uluslararası ve ulusal programlara başvuruda bulunmak için projeler yazmakta ve bu başvuruların sonrasında alınan projeleri yürütmektedir.

Kuluçka merkezi olan ODTÜ TEKMER'de; akademisyenler, mezunlar ya da öğrenciler tarafından yeni kurulmuş şirketler hiç kira alınmadan 2 sene boyunca desteklenmekte yeni kurulmuş şirketlere, danışmanlık hizmetleri sunulmakta, miktarı küçük de olsa finansal destekler de sağlanmaktadır.

Kuluçka evresindeki bu firmalara uygun eğitimin, mentorluğun, danışmanlığın ve finansal desteğin sunulduğu “Teknogirişim Kuluçka Merkezi”nde firmaların fiziksel alan, ofis ve altyapı ihtiyaçları da karşılanmaktadır.

2013 yılı içerisinde dokuzuncusu gerçekleştirilen “Yeni Fikirler Yeni İşler Yarışması” teknoloji tabanlı girişimciliğin geliştirilmesi ve desteklenmesi için önemli araçlardan biridir. Geçtiğimiz sekiz yılda organize edilen yarışmalar sonucunda 16 yeni şirket kurulması ve ODTÜ Teknokent’te başarıyla faaliyet göstermesi, çabaların meyvelerini verdiğini göstermektedir. 8 sene içinde kurulan şirketlerde istihdam edilen kişi sayısı ise 60’a ulaşmıştır. Yarışmanın 2013 yılı başvuruları da 1071 online kayıt ve 777 somut proje alınmıştır.

“ODTÜ Teknokent - ATOM” (ODTÜ Teknokent Animasyon Teknolojileri ve Oyun Geliştirme Merkezi) adıyla girişimci öğrencilerin oyun yazılımı alanındaki fikirlerini ve projelerini geliştirebilecekleri ve kendi şirketlerini kurma imkanı buldukları ön kuluçka merkezi ise Mayıs 2008’de hizmete girmiştir. Kuluçka evresini tamamlamış ve piyasa koşullarında ayakta durabilen 0-5 yaş firmalara ODTÜ-Teknokent tarafından sunulan desteklerden en önemlisi ise “TeknoJumpp İş Hızlandırma Merkezi”dir. Bu merkezin amacı ticarileşme sürecinde yer alan teknoloji tabanlı girişimlerin, uluslararası süreçlerini hızlandırmaktır.

Tüm bu çalışmaların yanı sıra teknoloji odaklı girişimciliğin desteklenmesine yönelik bir de finansal araç geliştirilmiştir. “METUTECH-BAN, Teknokent Teknoloji Yatırımcıları Derneği”, erken dönem finansman ihtiyacı olan teknoloji tabanlı girişimciler ve yatırımcılar arasında köprü görevi görmeyi hedefleyen dernek statüsünde bir yapıdır.

ODTÜ-Teknokent araştırma ve teknoloji geliştirme, yazılım üretme projelerinin temel faaliyetler olduğu, araştırmacıların, mühendislerin, yazılımcıların ve tüm diğer çalışanların günlük hayatlarının önemli bir bölümünü geçirdikleri, yüksek nitelikli bir yaşam alanı olarak planlanmıştır. Bu amaçla, sosyal yaşamın zenginleştirilmesi temel hedeflerden birisidir. ODTÜ Teknokent ve ODTÜ yerleşkesi içinde, farklı yeme içme seçeneklerinden, spor tesislerine, konser, sergi ve benzeri sanat etkinliklerinden farklı konulardaki hobi kulüplerine kadar farklı konularda olanaklar sunulmaktadır.

ODTÜ-Teknokent geliştirdiği ulusal ve uluslararası proje ortaklıkları ile tüm paydaşlarına zengin bir ilişkiler ağı da sunabilmektedir. IASP, UKSPA ve SPICE gibi organizasyonlardaki üyeliklere ek olarak, 6. Çerçeve Programı kapsamında ODTÜ-Teknokent koordinasyonunda yürütülerek tamamlanan NICE,

Sincere, ReSIST, SmelInnov8gate, IP4INNO, RIS-Mersin ve IRC-Anatolia gibi projeler ile CIP kapsamında yürütülen ELEEN ve bir Leonardo projesi olan INNOCAP sayesinde stratejik anlamda teknoloji politikaları ve stratejileri, işlevsel anlamda ise teknoloji geliştirme işbirlikleri açısından önemli zengin deneyimler kazanılmıştır. CIP kapsamında halen devam eden BSN Anatolia Projesi ise KOBİ'lerin sorunlarını çözmeyi ve uluslararası arenada işbirliklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu projelere ek olarak, ODTÜ Teknokent tarafından kamu kurum ve kuruluşlarınca desteklenen projeler de yürütülmektedir. Ankara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenerek tamamlanmış olan iki projeden biri olan "Ankara Dijital Oyun Kümesi Kapasite Geliştirme Projesi" ile dijital oyun sektörüne yönelik olarak Ankara'da yer alan paydaşların biraraya getirilmesi ve sektörün geleceği için çalışmalar yürütülmesi amaçlanırken "Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin Potansiyelinin Tespit Edilmesi, Tanıtılması ve Harekete Geçirilmesi Projesi" ile Ankara'da yer alan Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin (TGB) potansiyelinin tespit edilerek Ankara'nın teknoloji merkezi imajının tanıtılması hedeflenmiştir. Hali hazırda yürütülen ve T.C. Ekonomi Bakanlığı'nca desteklenen "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Projesi" ise savunma sanayine hizmet veren firmaların ihracat potansiyelini ve firmalar arası işbirliğini arttırmayı hedeflemektedir.

PROTED

1992 yılında ilk olarak Ankara'da faaliyetlerine ortopedik protez – ortez uygulama atölyesi olarak başlayan Protred, 2000'li yılların başında bu alandaki tecrübesini, ülkemizde bu konudaki boşluğu ve dışa bağımlılığın yarattığı olumsuzlukları da görerek, üretim faaliyetlerine yönelmiştir. Üretim faaliyetlerine başlamada Protred'in kurucusu olan İlhan Şahin'in mühendis olması ve bu konuda yılların kendisine kazandırdığı tecrübenin önemli etkisi olmuştur.

Bugüne gelindiğinde ürün çeşidi ve kalitesi bakımından Avrupa'da bu alanda faaliyet gösteren birçok firmanın önünde gelmektedir. Türkiye'de ise yerli firma olarak lider konumundadır. GATA, TSK Rehabilitasyon Merkezi, Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi gibi bu konuda Türkiye'de referans sayılan birçok kuruma da ürün tedarik etmektedir. Ayrıca, yurtdışında birçok ülkeye ihracat yapmaktadır. Protred, üretim, yönetim ve ortopedik protez ve ortezlerin uygulanması faaliyetlerini İvedik OSB de bulunan modern mimari ile yapılmış 4000 m² kapalı alana sahip yeni binasında sürdürmektedir. Protred bünyesinde 35 kişiyi istihdam etmektedir. Protred süreçlerinde ISO 9001:2008 ve ISO 13485:2003 Kalite Yönetim Sistemlerinin gerekliliklerini yerine getirmektedir.